

**DYREKTOR IZBY SKARBOWEJ
W LUBLINIE**

Lublin, dnia 14 listopada 2014 r.

KW/093-0010/14/34081

18. 11. 2014
0. Wie.
10. Wie.
K. Dzieńbe
Wasy

Pan
Leszek Plis
Naczelnik
Urzędu Skarbowego
w Rykach

Egz. Nr 1

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

sporządzone na podstawie art. 46 i 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz § 11 ust. 1 pkt 1 Zarządzenia Nr 8/2014 Dyrektora Izby Skarbowej w Lublinie z dnia 18 kwietnia 2014 r. w sprawie prowadzenia kontroli w urzędach skarbowych województwa lubelskiego, zawierające ustalenia dokonane w trakcie kontroli planowanej przeprowadzonej

**w Urzędzie Skarbowym w Rykach
ul. Wyczółkowskiego 10 a, 08-500 Ryki**

przez zespół kontrolerów w składzie:

1. Antoni Kaczkowski – starszy komisarz skarbowy – koordynator kontroli
2. Bożena Klajda – starszy komisarz skarbowy
3. Barbara Sękowska-Jurek – starszy komisarz skarbowy
4. Grażyna Zięba – komisarz skarbowy
5. Remigiusz Jabłoński – starszy inspektor

w dniach od 8 września do 17 października 2014 r. (w tym w siedzibie Urzędu Skarbowego od 8 do 19 września 2014 r.) w zakresie:

działań podejmowanych przez organ podatkowy w przedmiocie monitorowania zaległości podatkowych objętych ryzykiem przedawnienia.

Okres objęty kontrolą: od 1 lipca 2013 r. do 30 czerwca 2014 r. wobec zaległości podatkowych objętych ryzykiem przedawnienia w okresie 2013-2015 r.

Kierującym kontrolowaną jednostką jest Pan Leszek Plis powołany na stanowisko Naczelnika Urzędu Skarbowego z dniem 8 marca 2004 roku.

Dokonując oceny działania organu podatkowego w kontrolowanym zakresie badaniem objęto następujące obszary:

- Organizacja pracy w zakresie monitorowania zaległości podatkowych objętych ryzykiem przedawnienia.
- Działania Urzędu Skarbowego skutkujące powstaniem zaległości podatkowych zagrożonych przedawnieniem
 - w obszarze kontroli podatkowej,
 - w obszarze postępowań podatkowych.
- Postępowanie z decyzjami Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej.
- Czynności podejmowane przez organ podatkowy w obszarze rachunkowości podatkowej
 - obsługa deklaracji podatkowych,
 - pobór zobowiązań podatkowych.
- Stosowanie instrumentów przewidzianych przepisami prawa dla zabezpieczenia wykonania zobowiązań podatkowych.

Mając na uwadze dokonane w toku kontroli ustalenia stwierdzić należy, co następuje.

W kontrolowanym okresie na skutek podjętych przez Urząd Skarbowy w Rykach czynności za lata 2008-2010 wydano:

- w podatku od towarów i usług - 17 decyzji ze zobowiązaniem podatkowym do wpłaty na kwotę 27.565 zł,
- w podatku dochodowym od osób fizycznych - 8 decyzji na kwotę 37.576 zł.

Za ten sam okres w podatku od towarów i usług stwierdzono złożenie 18 stosownych korekt na sumę 156.516 zł, natomiast w podatku dochodowym od osób fizycznych złożono 2 korekty, w których wykazano kwotę 3.617 zł.

Natomiast wskutek wydania 2 decyzji przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Lublinie powstała zaległość w kwocie 3.812 zł.

W toku kontroli poddano ocenie postępowanie Urzędu w zakresie zobowiązań podatkowych, których termin przedawnienia przypada w latach 2013-2015, jak również organizację pracy w tym zakresie.

[dowód: akta kontroli str. 20]

1. Organizacja pracy w zakresie monitorowania zaległości podatkowych objętych ryzykiem przedawnienia.

W Urzędzie Skarbowym w Rykach polityka w zakresie przeciwdziałania przedawnieniu zobowiązań podatkowych polega na monitorowaniu zobowiązań podatkowych i podejmowaniu działań zmierzających do umożliwienia wyegzekwowania zaległości.

W celu zapobiegania przedawnieniu zaległości podatkowych w Urzędzie Skarbowym w Rykach w kontrolowanym okresie obowiązywały następujące akty prawa wewnętrznego:

- Zarządzenie Nr 6/2010 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Rykach z dnia 8 grudnia 2010 r.

- Zarządzenie Nr 1/2014 z 31 marca 2014 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Skarbowego w Rykach,
- Zarządzenie Nr 9/2011 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Rykach z dnia 9 lutego 2011 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji obiegu dokumentów w Urzędzie Skarbowym w Rykach,
- Zarządzenie Nr 1/17/SZJ/2013 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Rykach z dnia 10 lipca 2013 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji I-0085/5 prowadzenie spraw karnych skarbowych.

Przedstawione powyżej akty prawa wewnętrznego zawierają procedury i opisują zadania poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu w realizacji zadań związanych z zapobieganiem powstaniu zaległości zagrożonych przedawnieniem oraz wygaszaniem zobowiązań podatkowych.

Z Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Skarbowego w Rykach z dnia 8 grudnia 2010 r. wynika, że podejmowanie działań zmierzających do przeciwdziałania powstaniu zaległości podatkowych zagrożonych przedawnieniem należy do Działu Obsługi Bezpośredniej oraz Analiz i Planowania zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 30 prowadzenie czynności związanych z wygaśnięciem zobowiązań z powodu przedawnienia należy do komórki Samodzielnego Referatu Postępowań Podatkowych §11 ust.2 pkt 26 Regulaminu Organizacyjnego. Natomiast koordynowaniem działań zmierzających do przeciwdziałania przedawnieniu zaległości podatkowych zajmuje się zgodnie z § 11 ust.4 pkt 8 Samodzielny Referat Rachunkowości Podatkowej.

W celu stałego monitorowania spraw zagrożonych przedawnieniem i likwidacją zaległości podatkowych funkcjonuje Zespół powołany Zarządzeniem Nr 8/2009 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Rykach z dnia 4 listopada 2009 r. Głównym zadaniem Zespołu jest monitoring zaległości podatkowych bieżących i z lat ubiegłych, przygotowywanie wniosków w sprawie wygaśnięcia zobowiązania podatkowego oraz analiza spraw pod kątem przedawnienia i umorzenia tj. przegląd zgromadzonego materiału i ustalenie daty przedawnienia. W skład powołanego Zespołu wchodzi kierownicy następujących komórek: Samodzielnego Referatu Rachunkowości Podatkowej, Samodzielnego Referatu Postępowań Podatkowych oraz kierujący Wieloosobowym Stanowiskiem Pracy Kontroli Podatkowej. Przewodniczącą zespołu jest Główna Księgową Urzędu Skarbowego.

W stosunku do zaległości podatkowych objętych ryzykiem przedawnienia w Urzędzie Skarbowym w Rykach podejmuje się bardziej zintensyfikowane działania przeciwdziałające przedawnieniu w porównaniu do zaległości nieobjętych takim ryzykiem. Polega to na ponownym poszukiwaniu majątku celem zabezpieczenia zobowiązania wykorzystując dostępne bazy danych, jak i informacje od podmiotów zewnętrznych (CEPiK, Starostwo Powiatowe, wydział ksiąg wieczystych), kierowaniu zapytań do naczelników innych urzędów skarbowych o przebieg prowadzonych postępowań egzekucyjnych oraz ustaleniu czy nastąpiły okoliczności skutkujące przerwaniem lub zawieszeniem terminu przedawnienia. Odnotowanie tych okoliczności w podsystemie POLTAX2B pozwala na prawidłowe określenie terminu przedawnienia oraz wydłużenie czasu poszukiwania efektywnego sposobu wygaśnięcia zobowiązania. Dodatkowo co miesiąc kierownik komórki rachunkowości podatkowej przed

pobranie danych z hurtowni WHTAX analizuje miernik RP.ZOP- *zaległości odpisane w stosunku do przedawnionych* w celu weryfikacji poprawności wprowadzonych danych.

[dowód kontroli str.21-28]

Działania Urzędu Skarbowego w Rykach w zakresie monitorowania zaległości podatkowych objętych ryzykiem przedawnienia, w tym przyjęte rozwiązania organizacyjne ocenić należy pozytywnie.

2. Działania urzędu skarbowego w zakresie monitorowania obowiązków składania deklaracji podatkowych.

Obszar dotyczący bieżącego monitorowania wywiązywania się podatników z obowiązku składania deklaracji oraz podejmowania działań dyscyplinujących wobec podmiotów uchylających się od terminowego ich składania oceniono pozytywnie.

W oparciu o pozyskane w toku kontroli dane stwierdzono, że kontrolowana jednostka prawidłowo monitoruje podatników w zakresie terminowego składania deklaracji. W okresie objętym kontrolą cyklicznie sporządzano raporty monitorujące obowiązek złożenia deklaracji.

Przynajmniej raz w miesiącu wykonywane są skrypty monitorujące obowiązek składania przez podatników w aplikacji e-ORUS pod kątem brakujących deklaracji VAT-7 oraz VAT-7K.

Raporty poddawane były analizie, a następnie podatnicy, którzy nie złożyli deklaracji pomimo takiego obowiązku zawiadamiani byli telefonicznie o tym fakcie i wzywani do ich złożenia. W przypadku podatników, którzy pomimo prawidłowych wezwań nie złożyli deklaracji sporządzane były wnioski o przeprowadzenie kontroli podatkowej lub wszczęcie postępowania podatkowego. Dodatkowo monitorowane są oświadczenia podatników o rozliczeniu w innym urzędzie skarbowym.

[dowód:akta kontroli str.126-127]

Weryfikacja zeznań podatkowych za rok 2012 była przeprowadzona w okresie od 1 czerwca 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. Oprócz skryptów monitorujących brak zeznań podatkowych przeprowadzona była kontrola zgodności między dokumentami PIT-11, PIT11A oraz PIT-8C. W wyniku podjętych działań skierowano 72 wnioski na stanowisko spraw karnych skarbowych.

[dowód:akta kontroli str.128]

Prowadzona jest również weryfikacja spraw dotyczących odpłatnego zbycia nieruchomości przed upływem 5 lat. Ustalono, iż za rok 2009 wpłynęły ogółem 24 sprawy dotyczące odpłatnego zbycia nieruchomości, z których 23 zostały zweryfikowane, 1 jest w toku. Natomiast za rok 2010 wpłynęło 66 spraw – zweryfikowano 25 z nich, do załatwienia pozostało 41. Z wyjaśnienia przedłożonego przez p.o. Kierownika Działu Obsługi Bezpośredniej oraz Analiz i Planowania Pana Grzegorza Łącznego wynika, że powyższa ilość spraw do załatwienia wynika z dużego obciążenia pracą. Pracownik zajmujący się weryfikacją spraw

z tytułu odpłatnego zbycia nieruchomości zajmuje się również zryczałtowanym podatkiem dochodowym.

[dowód:akta kontroli str.129-136]

Reasumując, działania Urzędu Skarbowego w Rykach w zakresie monitorowania obowiązków składania deklaracji podatkowych ocenić należy pozytywnie.

3. Działania urzędu skarbowego skutkujące powstaniem zaległości podatkowych zagrożonych przedawnieniem.

1) Kontrole podatkowe.

W Urzędzie Skarbowym w Rykach prowadzone są czynności monitorujące prowadzenie kontroli podatkowych pod kątem ich dynamiki, efektywnego wykorzystania czasu, przestrzegania przepisów proceduralnych dotyczących czasu trwania kontroli podatkowej oraz terminu jej zakończenia.

We wrześniu 2013 roku wprowadzono dokument wewnętrzny „Karta Kontroli Podatkowej”, którego sporządzenie i prowadzenie w toku kontroli podatkowej ma na celu bieżące monitorowanie dynamiki kontroli, efektywnego wykorzystania czasu (ryzyko przekroczenia limitu kontroli) oraz przestrzegania przepisów proceduralnych dotyczących czasu trwania kontroli podatkowej oraz terminu jej zakończenia. Dokument ten tworzony jest w dniu wszczęcia kontroli podatkowej oraz na bieżąco prowadzony do dnia zakończenia kontroli podatkowej.

Powyższy dokument zawiera następujące informacje dotyczące kontroli podatkowej:

- data sporządzenia dokumentu,
- numer imiennego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli podatkowej,
- numer postępowania kontrolnego nadany w podsystemie KONTROLA,
- nazwa podmiotu kontrolowanego, NIP i adres,
- informacja czy zawiadomiono kontrolowanego o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej (data doręczenia ww. zawiadomienia),
- data wszczęcia kontroli,
- przewidywana data zakończenia kontroli,
- limit czasu trwania kontroli,
- obszar ryzyka jakiego dotyczy kontrola,
- data wykonania poszczególnych czynności kontrolnych tj. wezwanie do dostarczenia dokumentacji podatkowej, przesłuchanie strony czy świadka, oględziny, data zakończenia kontroli itp. oraz data dostarczenia przez kontrolowanego dokumentów lub składania pism,
- podpis sporządzającego kartę.

Powyższe czynności prowadzone są przez wszystkich pracowników kontroli podatkowej i nadzorowane przez osobę kierującą Wieloosobowym Stanowiskiem Pracy Kontroli Podatkowej Panią Katarzynę Osiak.

W maju 2014 roku opracowano Lokalny Plan Operacyjny ustalając na 2014 rok:

- liczbę kontroli i liczbę podatników, których należy poddać kontroli podatkowej w poszczególnych obszarach ryzyka,
- ogólną liczbę kontroli oraz okresów rozliczeniowych do wykonania.

W celu monitorowania realizacji ww. planu po zakończeniu kwartału badana jest dynamika prowadzenia zaplanowanych kontroli oraz efektywność wykorzystania czasu poświęconego poszczególnym kontrolom. Powyższa analiza dokonywana jest na podstawie raportów z podsystemu KONTROLA.

[dowód akta kontroli str. 63-66]

Regularnie opracowywane są miesięczne plany kontroli. Podczas powyższych czynności monitorowane jest wykonanie poprzednich planów kontroli.

W przypadku braku wszczęcia zaplanowanej kontroli badane są okoliczności, które nie pozwoliły na wszczęcie zaplanowanej kontroli, np. brak kontaktu z podatnikiem. W sytuacjach gdy kontrolujący posiadają materiał dowodowy, na podstawie którego można stwierdzić, że podatnik nie wywiązuje się z obowiązków podatkowych wszczynana jest kontrola na podstawie art. 284 § 4 Ordynacji podatkowej. W przypadku kontroli wszczętych a nie zakończonych analizie podlega Karta Kontroli Podatkowej w celu ustalenia czy dynamika prowadzenia kontroli jest odpowiednia.

Powyższe czynności prowadzone są przez osobę kierującą Wieloosobowym Stanowiskiem Pracy Kontroli Podatkowej Panią Katarzynę Osiak. W przypadku ustaleń, że z winy pracownika nie został zrealizowany plan kontroli, kierowana jest pisemna informacja w tej sprawie do Naczelnika Urzędu. W okresie objętym kontrolą nie było potrzeby sporządzać takich informacji.

[dowód: akta kontroli str.63-66]

W celu wyłonienia próby kontrolnej skorzystano z podsystemu KONTROLA „Wykaz kontroli przeprowadzonych w wybranych podatkach” (kod raportu: R_KON_RAP_12).

[dowód: akta kontroli str. 67-101]

Ustalono, że w kontrolowanym zakresie prowadzonych było 8 postępowań kontrolnych (dot. 6 podmiotów), których termin przedawnienia przypadał na lata 2013-2015. Ocenie poddano wszystkie postępowania, w tym 4 z nich dotyczyło podatku od towarów i usług (2008, 2009, 2010), 4 - podatku dochodowego od osób fizycznych (2008, 2009, 2010).

Kontroli poddano również czas trwania poszczególnych kontroli podatkowych oraz zasadność ich przeprowadzenia.

Nieprawidłowości i uchybień w tym zakresie nie stwierdzono.

Ustalono, że w 6 z 8 badanych spraw w związku z ustaleniami kontroli złożono korekty deklaracji, zaś w 2 sprawach wynik kontroli był negatywny.

W badanych sprawach stwierdzono 2 uszczuplenia >50 tys. zł stanowiących podstawę zabezpieczenia biorąc pod uwagę fakt, że kontrolowana jednostka zaliczana jest do kategorii urzędów małych. W 1 przypadku dokonano zabezpieczenia na etapie kontroli podatkowej.

Nie stwierdzono wszczęcia postępowań karnych skarbowych wobec kontrolowanych osób.

W okresie objętym kontrolą nie prowadzono kontroli podatkowych z ustalonym uszczupleniem, dla których brak było możliwości prowadzenia postępowania podatkowego z uwagi na upływ terminu przedawnienia oraz dla których przed terminem przedawnienia nie złożono korekt deklaracji.

[dowód kontroli str. 102]

Kontrole podatkowe przeprowadzone w okresie od 01.07. 2013 r. do 30.06.2014 r.

Tabela nr 1

Termin przedawnienia a okresów objętych kontrolą	Liczba ogółem okresów rozliczeniowych objętych kontrolą podatkową (kontrole rozpoczęte i zakończone w okresie od 01.07 2013 r. 30.06.2014 r.)	Kwota uszczupień z kontroli wykazanych w kol.2	Liczba podmiotów, wobec których wszczęto postępowanie karne skarbowe (dot. ujętych w kol. 2)	Liczba wydanych na etapie kontroli decyzji w trybie art. 33 Ordynacji podatkowej w odniesieniu do kol. 2
1	2	3	4	5
31.12.2013 r.	11	0	0	0
31.12.2014 r.	14	58030	0	1
31.12.2015 r.	15	35973	0	1

Z informacji przedłożonej przez kierownika Wieloosobowego Stanowiska Pracy Kontroli Podatkowej - Panią Katarzynę Osiak wynika, że udział procentowy okresów rozliczeniowych objętych kontrolą do ogólnej liczby skontrolowanych od 1 lipca 2013 r. do 30 czerwca 2014 r. okresów rozliczeniowych kształtował się na poziomie 8,0 %.

[dowód kontroli str. 197]

Działania Urzędu Skarbowego w Rykach w ww. obszarze oceniono pozytywnie.

2) Postępowanie podatkowe.

Na wstępie zauważyć należy, iż przeprowadzenie sprawnego postępowania podatkowego i jego zakończenie w terminie umożliwiającym przeprowadzenie postępowania odwoławczego i egzekucji administracyjnej jest podstawą skutecznego wyegzekwowania zobowiązania podatkowego.

Prowadzone przez Urząd Skarbowy w Rykach postępowania podatkowe w okresie od 1 lipca 2013 r. do 30 czerwca 2014 r. przedstawia poniższa tabela (według wyjaśnień Kierownika Samodzielnego Referatu Postępowań Podatkowych i Spraw Wierzycielskich Pani Katarzyny Wróbel):

Termin przedawnienia okresów objętych postępowaniem	Liczba wydanych decyzji wymiarowych w okresie od 1.07.2013 r. do 30.06.2014 r. (*)	Kwota przypisu wynikającego z decyzji z kol. 2	Liczba wydanych decyzji o zabezpieczeniu w odniesieniu do kol. 2	Liczba podmiotów wobec których wszczęto postępowanie karne skarbowe (dot. ujętych w kol. 2)	Liczba postanowień o nadaniu decyzjom rygoru natychmiastowej wykonalności w odniesieniu do kol. 2
1	2	3	4	5	6
31.12.2013	3	8 043,00 zł	0	0	1
31.12.2014	14	21 822,00 zł	0	1	0
31.12.2015	7	49 790,00 zł	0	2	0

(*) Liczba decyzji wymiarowych systemowych wydanych w zakresie podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób fizycznych, podatku dochodowego od osób prawnych.

[dowód: akta kontroli str. 106-108]

W zakresie monitorowania postępowań podatkowych pod kątem ich tempa prowadzenia, efektywnego wykorzystania czasu oraz przestrzegania procedury Kierownik Samodzielnego Referatu Postępowań Podatkowych i Spraw Wierzycielskich Pani Katarzyna Wróbel złożyła wyjaśnienia, iż w Urzędzie Skarbowym w Rykach ww. weryfikacja postępowań podatkowych „należy do kierownika Referatu i dokonywana jest na bieżąco w trakcie trwania postępowania, podczas przedstawiania kierownikowi przez pracowników pism i dokumentów do podpisu lub akceptacji, uzgadniania toku postępowania, przedstawiania projektów rozstrzygnięć etc. oraz na podstawie raportów z POLTAX, podsystemu KONTROLA, mierników, raportów dotyczących weryfikacji wysyłki VAT. Wykonane raporty przekazywane są pracownikom, po zweryfikowaniu danych zostają zwrócone do kierownika. Raporty nie są przechowywane”.

[dowód: akta kontroli str. 103-105]

Typowania spraw do kontroli dokonano w oparciu o zestawienie spraw dotyczących postępowań podatkowych – wymiarowych prowadzonych w okresie od 1 lipca 2013 r. do 30 czerwca 2014 r. dla okresów objętych terminem przedawnienia w 2013, 2014 i 2015 r. sporządzonym przez Kierownika Samodzielnego Referatu Postępowań Podatkowych i Spraw Wierzycielskich Panią Katarzynę Wróbel. Stwierdzono, iż prowadzono postępowania dla 8 podmiotów obejmujące 24 okresy. Kontrolą objęto postępowania dot. 6 podmiotów (z wyłączeniem spraw, w których postępowanie toczyło się również w II instancji):

1. nr systemowy (ZOB-W): 1410524
2. nr systemowy: 1384185
3. nr systemowy: 1459966
4. nr systemowy: 1511033
5. nr systemowy: 1229050, 1229039, 1229040, 1229045, 1229047
6. nr systemowy: 1313539

[dowód: akta kontroli str.106-109]

W 5 postępowaniach dotyczących jednego podmiotu (poz. 5 ww. zestawienia) postępowanie podatkowe wszczęto po zakończonej kontroli podatkowej. Nie wystąpiły przypadki przekroczenia terminu określonego w art. 165b ustawy Ordynacja podatkowa. Postępowania wszczynano bez zbędnej zwłoki.

[dowód: akta kontroli str. 109]

Stwierdzono, iż o każdorazowej konieczności przesunięcia terminu załatwienia sprawy strona była powiadamiana w drodze postanowienia wydanego w oparciu o art. 140 ustawy Ordynacja podatkowa.

[dowód: akta kontroli str. 109]

W 2 przypadkach (sprawy poz. nr 5 i 6 ww. zestawienia) postępowanie prowadzono powyżej 3 miesięcy. Przyjmuje się wyjaśnienia Kierownika Samodzielnego Referatu Postępowań Podatkowych i Spraw Wierzycielskich Pani Katarzyny Wróbel w przedmiotowych sprawach uzasadniające brak wystąpienia okoliczności do zastosowania art. 54 § 1 pkt 7 ustawy Ordynacja podatkowa, tj. przerw w naliczaniu odsetek poprzez wystąpienie przesłanek, o których mowa w art. 54 § 2 ww. ustawy.

[dowód: akta kontroli str. 109-114]

Postępowanie karne skarbowe wszczęte zostało w 2 z 6 ww. spraw (poz. 1 i 5 ww. zestawienia).

[dowód: akta kontroli str. 109]

Jak ustalono w stosunku do ww. postępowań nie stosowano instytucji zabezpieczenia zobowiązania podatkowego, o którym mowa w art. 33 ustawy Ordynacja podatkowa. W 1 przypadku (sprawa nr 2 ww. zestawienia) zastosowano instytucję rygoru natychmiastowej wykonalności, o której mowa w art. 239a i 239b ww. ustawy.

Należy podkreślić, że zobowiązania podatkowe w poszczególnych sprawach nie przekraczały 50 tys. zł.

[dowód: akta kontroli str. 107-109]

Stwierdzono, iż nie pobierano oświadczeń, o których mowa w art. 39 ustawy Ordynacja podatkowa. We wniesionych wyjaśnieniach Kierownik Samodzielnego Referatu Postępowań Podatkowych i Spraw Wierzycielskich Pani Katarzyna Wróbel wskazała, iż w okresie od 1 lipca 2013 r. do 30 czerwca 2014 r. wystąpiły przypadki pobierania oświadczenia ODR-HZ w toku prowadzonych kontroli podatkowych.

[dowód: akta kontroli str. 109-114]

W kontrolowanych sprawach nie stwierdzono nieterminowego i nieprawidłowego wprowadzania danych związanych z postępowaniem podatkowym do systemu POLTAX.

[dowód: akta kontroli str. 109]

W zakresie szybkości i sprawności podejmowania czynności w sprawach stwierdzono, iż w sprawie nr 3 i 4 ww. zestawienia podatnicy złożyli zeznanie podatkowe PIT-37 za 2009 r. w ustawowym terminie. Wniosek z komórki przeprowadzającej czynności sprawdzające w ww. sprawach o wszczęcie postępowań wpłynął do komórki postępowań podatkowych w dniu 21 czerwca 2013 r. Postępowania wszczęto w dniu 9 czerwca 2014 r. Z wyjaśnień Kierownika Samodzielnego Referatu Postępowań Podatkowych i Spraw Wierzycielskich Pani Katarzyny Wróbel wynika, iż spowodowane to było chęcią nakłonienia podatników do dokonywania w sposób dobrowolny prawidłowego rozliczenia deklaracji poprzez złożenie odpowiednich korekt. Należy zauważyć, iż w przedmiotowej sprawie czynności mające na celu wszczęcie postępowania można było podjąć wcześniej. Niemniej jednak tytuły wykonawcze zostały wystawione w czasie umożliwiającym skuteczne wyegzekwowanie zaległości. Należności w kwocie po 556 zł każda zostały wyegzekwowane.

Sprawy z poz. 1 i 6 ww. wykazu dotyczyły natomiast odpłatnego zbycia nieruchomości za odpowiednio 2008 r. i 2009 r. W sprawie z poz. 1 stwierdzono opóźnienie w podejmowaniu czynności sprawdzających mających na celu wszczęcie postępowania podatkowego - pierwsze wezwanie wysłano w dniu 16 sierpnia 2013 r. Niemniej jednak tytuły wykonawcze zostały wystawione w czasie umożliwiającym skuteczne wyegzekwowanie zaległości.

W sprawie z poz. 6 stwierdzono opieszałość w prowadzeniu działań. Czynności sprawdzające wszczęte w dniu 25 listopada 2011 r. zakończono w dniu 16 lipca 2012 r., zaś postępowanie podatkowe wszczęto dopiero w dniu 10 kwietnia 2013 r. i zakończono decyzją wydaną w dniu 7 sierpnia 2013 r. Termin przedawnienia należności (700 zł) przypadał na koniec 2013 r. Zostały one jednak wyegzekwowane przed upływem tego terminu, w związku z czym wcześniejsze opieszale działanie pozostało bez wpływu na wynik postępowania i tym samym ocenę działalności kontrolowanej jednostki.

[dowód: akta kontroli str. 109-124]

Podsumowując, działania Urzędu Skarbowego w Rykach w zakresie postępowań podatkowych należy ocenić pozytywnie.

3) Postępowanie z decyzjami Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej.

Stwierdzono, że w kontrolowanym okresie do Urzędu Skarbowego w Rykach wpłynęły 2 decyzje wydane przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Lublinie określające zobowiązanie w podatku dochodowego od osób fizycznych w łącznej wysokości 3812 zł. Na dzień kontroli (tj. 11.09.2014 r.) zobowiązanie wynikające z 1 decyzji zostało uregulowane, zaś w drugim przypadku do zapłaty pozostało 86 zł. Ponadto w związku z ustaleniami Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Lublinie w 4 przypadkach złożono korekty deklaracji. Kontroli poddano wszystkie sprawy. W sprawie nr UKS 691/W3P/7/42/19/13/16/028, stwierdzono uchybienie polegające na opieszałości w dokonaniu rejestracji w systemie POLTAX decyzji, która została zarejestrowana około 3 miesiące od daty wpływu do Urzędu.

Reasumując, uchybienie wskazane powyżej stwierdzono w jednej z 6 skontrolowanych spraw, co oznacza, że funkcjonowanie kontrolowanej jednostki w tym zakresie ocenić należy pozytywnie.

[dowód: akta kontroli str.125]

4. Czynności podejmowane przez organ podatkowy w obszarze rachunkowości podatkowej.

1) Obsługa deklaracji podatkowych.

W zakresie obsługi deklaracji podatkowych w Urzędzie Skarbowym w Rykach obowiązuje Instrukcja obiegu dokumentów w Urzędzie Skarbowym w Rykach wprowadzona Zarządzeniem Naczelnika Urzędu Skarbowego w Rykach z dnia 9 lutego 2011 r. nr 9/2011.

Przedmiotowa Instrukcja reguluje kwestie dotyczące obiegu i kontroli dokumentów księgowych. Wskazuje m.in. komórki biorące udział w procesie obsługi dokumentów, jak również procedurę obiegu i kontroli dokumentów dotyczących przypisów, odpisów wynikających z deklaracji lub decyzji.

W celu monitorowania prawidłowości i terminowości wprowadzania danych do systemu POLTAX oraz ich zatwierdzania, raz w miesiącu sporządzane są raporty z aplikacji e-Orus monitorujące obowiązek składania przez podatników deklaracji (VAT-7, VAT-7K), które poddawane są analizie. W przypadku podatników, którzy pomimo prawidłowych wezwań, w dalszym ciągu nie składają deklaracji podatkowych, sporządzane są wnioski o przeprowadzenie kontroli podatkowej lub wszczęcie postępowania podatkowego. Poza tym kilka razy w roku (po zakończeniu akcji zeznań) wykonywane są raporty pod kątem brakujących zeznań podatkowych.

Raz w tygodniu wykonywane są skrypty w aplikacji e-ORUS monitorujące stan przetworzenia dokumentów podlegających księgowaniu (OB.BPD), wskaźnik szybkości ewidencjonowania dokumentów w POLTAX (OB.SZD), wskaźnik prawidłowości przetwarzania (OB.WPP) oraz wskaźnik szybkości zatwierdzania dokumentów (OB.WZD). Za wykonywanie raportów monitorujących stan przetwarzania deklaracji podatkowych i zatwierdzanie danych w systemie POLTAX odpowiedzialny jest Kierownik Działu OBAPiA Pan Grzegorz Łączny.

W Urzędzie Skarbowym w Rykach prawidłowość i terminowość księgowania w podsystemie POLTAX2B monitoruje się na bieżąco. Pracownicy odpowiedzialni za księgowanie przypisów/odpisów codziennie wykonują raporty z podsystemu POLTAX2B: zestawienie przypisów - kwoty niezaksięgowane według symboli poszczególnych podatków. Kierownik Samodzielnego Referatu Rachunkowości Podatkowej Pani Maryla Ścibior analizuje w systemie POLTAX zatwierdzone rejestry oraz sprawdza stan zaksięgowania rejestrów w podsystemie POLTAX2B.

[akta: dowód kontroli str. 29-31]

Na podstawie danych raportu z hurtowni WHTAX: OB.SDK - *upływ czasu między wpływem deklaracji a datą pierwszego księgowania w podsystemie POLTAX2B* (nr sprawozdania 135 i 141) kontrolą objęto 14 deklaracji. Średni upływ czasu między wpływem

deklaracji a data pierwszego księgowania wynosił 5,52 dni. Spośród wszystkich spraw poddanych kontroli badany okres wynosił powyżej 10 dni. W 6 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości polegające na nieterminowym ewidencjonowaniu przypisów. W tym zakresie Kierownik Działu Obsługi Bezpośredniej oraz Analiz i Planowania Pan Grzegorz Łączny złożył wyjaśnienia, które w 4 sprawach potwierdzają dokonane w toku kontroli ustalenia, w 2 przypadkach nieterminowe ewidencjonowanie spowodowane było złożeniem korekt.

[dowód: akta kontroli str. 32-60]

Mając na uwadze powyższe ustalenia oraz fakt, iż tylko w 4 z 14 badanych spraw ustalono nieprawidłowości, przy czym jednocześnie nie stwierdzono, aby ww. nieprawidłowości wywołały negatywne skutki finansowe, badany obszar należy ocenić pozytywnie z uchybieniami.

[dowód: akta kontroli str. 61-62]

2) Pobór zobowiązań podatkowych.

W zakresie stosowania przedegzekucyjnych działań służących wygaszaniu zobowiązań podatkowych Urząd nie wprowadził wewnętrznych uregulowań prawnych.

Niemniej jednak w celu zapewnienia wpływów budżetowych w Urzędzie Skarbowym w Rykach pracownicy komórki rachunkowości podatkowej podejmowali czynności, których celem było doprowadzenie do dobrowolnego wykonania obowiązku zapłaty podatku. Z przedłożonej o kontroli ewidencji czynności przedegzekucyjnych wynika, iż najczęstszą formą kontaktu z podatnikami są rozmowy telefoniczne. Tylko w II półroczu 2013 r. przeprowadzono 106 takich rozmów. Również w postanowieniach wydawanych w sprawie zaliczeń informowano podatników o kwocie podatku pozostałej do wpłaty. Do innych działań zwiększających poziom dobrowolnego wypełniania obowiązków podatkowych należy zaliczyć informowanie podatników podczas ich pobytu w Urzędzie o konieczności zapłaty podatku oraz negatywnych konsekwencjach braku ich regulowania.

W efekcie podjętych działań w II półroczu 2013 r. i I półroczu 2014 r. nastąpił spadek wystawionych upomnień o 316 sztuk i tytułów wykonawczych o 218 sztuki w porównaniu z analogicznym okresem 2012/2013.

Pozytywnie oceniono działania Urzędu mające na celu zdyscyplinowanie podatników, którzy generują zaległości podatkowe. W stosunku do tych podatników prowadzony jest stały monitoring. Z informacji Naczelnika Urzędu Skarbowego w Rykach z dnia 15 września 2014 r. wynika, że w stosunku do zaległości objętych ryzykiem przedawnienia podejmowane są działania polegające na poszukiwaniu majątku celem zabezpieczenia zobowiązań podatkowych. W tym zakresie Urząd wykorzystuje bazy danych oraz informacje od podmiotów zewnętrznych. Jednocześnie w stosunku do podatników generujących zaległości podatkowe kierowane są wnioski do komórki do spraw karnych skarbowych. W kontrolowanym okresie komórka rachunkowości podatkowej przekazała 487 takich wniosków. W efekcie powyższego wydano 103 mandaty, 7 spraw skierowano do sądu, a w 144 przypadkach odstąpiono od wszczęcia postępowania.

Zadania polegające na monitoringu zaległości objętych tytułami wykonawczymi przekazywanymi do innych organów egzekucyjnych wykonywane były przez wszystkich pracowników Samodzielnego Referatu Rachunkowości Podatkowej. W ramach podejmowanych działań występowano z zapytaniami do organów egzekucyjnych o przebieg prowadzonych postępowań egzekucyjnych.

Ponadto w dwóch przypadkach dokonano zgłoszenia wierzytelności w związku z postanowieniami Sądu o ogłoszeniu upadłości podmiotu.

[dowód: akta kontroli str. 137-154]

Na podstawie danych raportu z hurtowni WHTAX: RP.SDW - *wskaźnik szybkości podejmowania działań windykacyjnych* stwierdzono 22 pozycje, których średni upływ czasu, od którego możliwe było prowadzenie czynności windykacyjnych wynosił powyżej 20 dni. Ponieważ ww. zaległości dotyczyły 5 podmiotów badaniem objęto 5 spraw.

W 1 tylko przypadku (1469675/DK) stwierdzono nieprawidłowość polegającą na księgowaniu przypisu z naruszeniem art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.). Złożone w tym zakresie wyjaśnienie przez Kierownika Działu Obsługi Bezpośredniej Analiz i Planowania Pana Grzegorza Łącznego nie zostało uwzględnione w związku z faktem, że ewidencjonowaniu podlegają wszystkie dokumenty księgowe, nawet jeżeli zawierają błędy. Dlatego ww. dokument należało zaksięgować z typem przypisu BD - błędna deklaracja.

Dodatkowo na podstawie raportu RP.SDW ustalono 7 podmiotów posiadających zaległości podatkowe zagrożone przedawnieniem. Kontroli poddano 7 spraw, nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

[dowód: akta kontroli str. 155-188]

Sporządzony *Wykaz wystawienia tytułów wykonawczych po terminie* zawierał 2 pozycje, natomiast *Wykaz wystawienia upomnień po terminie* 7 pozycji, przy czym tylko 1 sprawa dotyczyła przedmiotu kontroli. W tym zakresie stwierdzono jednostkowe uchybienie polegające na opieszalym wystawieniu tytułu wykonawczego (SM 1/647/13).

[dowód: akta kontroli str. 189-196]

Biorąc pod uwagę działania Urzędu podejmowane w celu zwiększenia poziomu dobrowolnego regulowania zobowiązań podatkowych oraz fakt, iż tylko w jednym przypadku stwierdzono nieprawidłowość niemającą istotnego wpływu na efektywność oraz skuteczność podejmowanych działań windykacyjnych badany obszar oceniono pozytywnie.

5. Stosowanie instrumentów przewidzianych przepisami prawa dla zabezpieczenia wykonania zobowiązań podatkowych.

Z wyjaśnień złożonych przez kierownika Samodzielnego Referatu Postępowań Podatkowych i Spraw Wierzycielskich Panią Katarzynę Wróbel wynika, iż zabezpieczenia wykonania zobowiązań podatkowych dokonuje w Urzędzie Skarbowym w Rykach komórka

wymiarowa: w okresie od 1 lipca 2013 r. do 30 czerwca 2014 r.- Samodzielny Referat Postępowań Podatkowych (PP), a obecnie Samodzielny Referat Postępowań Podatkowych i Spraw Wierzycielskich (PPSW).

Postępowania w sprawie zabezpieczeń podejmowane są:

- na wniosek komórki kontroli podatkowej w toku postępowań kontrolnych, na wniosek UKS w toku postępowań wszczętych przez ten organ albo z własnej inicjatywy w toku prowadzonych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Rykach postępowań podatkowych - dot. decyzji o zabezpieczeniu zobowiązań oraz wydanych na ich podstawie zarządzeń zabezpieczenia,
- z własnej inicjatywy lub na wniosek UKS – dot. nadania rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji,
- na wniosek komórki rachunkowości podatkowej w zakresie ustanawiania zastawów i hipotek przymusowych.

Ww. komórka PPSW odpowiedzialna jest za gromadzenie danych o podatniku: wysokości zadłużenia, posiadanym majątku w oparciu m.in. o informacje dostępne w Urzędzie z aplikacji POLTAX, POLTAX2B, CZM, KONTROLA oraz z CEPiK, a także za współpracę w tym zakresie z komórkami RP, OBAP, KP i EA w Urzędzie Skarbowym w Puławach.

Skalę i zakres instrumentów przewidzianych przepisami prawa dla zabezpieczenia wykonania zobowiązań podatkowych dla zaległości powstałych w okresie od 1 lipca 2013 r. do 30 czerwca 2014 r. przedstawia poniższa tabela:

Termin przedawnienia	Liczba zaległości powstałych w okresie od 01.07.2013 r. do 30.06.2014r., które będą przedawnione	Kwota zaległości z kol. 2	Liczba decyzji o odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe do zaległości z kol. 2	Liczba zastawów skarbowych do zaległości z kol. 2	Liczba hipotek do zaległości z kol. 2
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
31.12.2013	0	0	0	0	0
31.12.2014	14	20.643	0	0	0
31.12.2015	5	38.890	0	0	0

Niezależnie od powyższego w odniesieniu do pozostałych zaległości, które ulegały przedawnieniu z końcem 2013, 2014 i 2015 r. stosowane były instrumenty prawne – zgodnie z wyjaśnieniami kierownika Samodzielnego Referatu Postępowań Podatkowych i Spraw Wierzycielskich Pani Katarzyna Wróbel – tj. m.in.:

- wydano 38 decyzji o zabezpieczeniu zobowiązań na łączną kwotę 245.333 zł (dotyczy jednego podatnika),
- wydano 16 decyzji o przeniesieniu odpowiedzialności na osoby trzecie,

- wydano 7 postanowień o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności (6 postanowień dot. decyzji UKS)
- ustanowiono 9 zastawów skarbowych.

[dowód: akta kontroli str. 103-105,198]

W związku z powyższym działania kontrolowanej jednostki należy ocenić pozytywnie.

Reasumując, działalność Urzędu Skarbowego w Rykach w zakresie działań podejmowanych przez organ podatkowy w przedmiocie monitorowania zaległości podatkowych objętych ryzykiem przedawnienia należy ocenić **pozytywnie**. Na powyższą ocenę miały wpływ pozytywne oceny w poszczególnych zagadnieniach objętych badaniem kontrolnym.

Pismem z dnia 4 listopada 2014 r. nr OL/015-5/2014 poinformował Pan Naczelnik, iż nie wnosi zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 30 października 2014 r. nr KW/093-0010/14/32634.

Uwzględniając powyższe, w celu usprawnienia funkcjonowania Urzędu – **zalecam:**

- dokonanie weryfikacji 41 spraw za 2010 r. dotyczących odpłatnego zbycia nieruchomości przed upływem 5 lat (str. 4 niniejszego wystąpienia).

Przekazując powyższe zalecenie wyznaczam termin na złożenie informacji o jego wykonaniu, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich ewentualnego niepodjęcia na **20 stycznia 2015 r.**

DYREKTOR
IZBY SKARBOWEJ
Tadeusz Gawda